2 «νάρκες» στις ανανεώσιμες επενδύσεις

Πηγή: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ Σελ.: 1,32 Ημερομηνία έκδοσης: 06-09-2025 www.sate.gr

1,385 GWh οι περικοπές «πράσινης» ηλεκτρικής ενέργειας κατά το επτάμηνο 2025

2 «νάρκες» στις ανανεώσιμες επενδύσεις

Μεγαλώνουν τα προβλήματα περικοπών ενέργειας και μηδενικών ή αρνητικών τιμών

Σε εκ νέου υπολογισμούς για τη βιωσιμότητα των πράσινων επενδύσεων υποχρεώνονται οι επενδυτές στον απόπχο των αρνητικών και μηδενικών τιμών που πολλαπλασιάζονται με γεωμετρική πρόοδο στην αγορά ενέργειας.

Του **Μιχάλη Μαστοράκη**
mmastorakis@naftemporiki.gr

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ εμφανίστηκε προ δεκαετίας πρώτη φορά, με την πράσινη ενέργεια να καταλήγει να περισσεύει και να περικόπτεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος προς υπερβάλλοντας τις συστάσεις του ηλεκτρικού δικτύου, ωστόσο τον τελευταίο χρόνο αυτό να γίνει κανονικότητα και μάλιστα επί τα χείρω, αλλάζοντας άρδην την ατζέντα των πράσινων επενδύσεων και «δοκιμάζοντας» τις αντοχές των business plan.

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του Green Tank, οι περικοπές «πράσινης» ηλεκτρικής ενέργειας κατά το επτάμηνο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2025 έφτασαν σε 1.385 GWh, νούμερο που ξεπερνάει κατά πολύ το ετήσιο ρεκόρ του προηγούμενου έτους (899 GWh), ενώ αναμένεται να κορυφωθεί περαιτέρω προσεγγίζοντας τις 2 τεραβατώρες.

Η κατάσταση επιδεινώνεται με τον πολλαπλασιασμό μηδενικών και αρνητικών τιμών στην προημερήσια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (γνωστή ως Day-Ahead Market|DAM) που σε συνδυασμό με τις περικοπές «ψαλιδίζει» τα έσοδα των παραγωγών ΑΠΕ, με το «μάρμαρο» να πληρώνουν σε μεγαλύτερο βαθμό τα φωτοβολταϊκά που λειτουργούν και (υπερπαράγουν) κατά τις ώρες της ηλιοφάνειας.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, κατά τον μήνα Αύγουστο, σε διάστημα 31 ημερών, καταγράφηκαν συνολικά 102 ώρες με μηδενική ή αρνητική Τιμή Εκκαθάρισης DAM, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 13,7% του συνόλου των ωρών του μήνα. Διευκρινίζεται ότι η αγορά ενέργειας δομείται σε ωριαία προϊόντα με τους παραγωγούς να αμείβονται αναλόγως αυτού που δηλώνουν στην DAM για παραγωγή την επόμενη μέρα προς κάλυψη της ενεργειακής ζήτησης. Ακόμη πιο ανησυχητικά είναι η εικόνα κατά τις ώρες υψηλής ηλιοφάνειας: από τις 279 ώρες (09:00-17:00), οι 90 ώρες κατέλιξαν σε μηδενική ή αρνητική τιμή, δηλαδή σχεδόν μία στις τρεις (32,3%).

Στην περίπτωση των αρνητικών τιμών, οι παραγωγοί που μετέχουν στο πρόγραμμα αγοράς καλούνται να πληρώσουν αντί να πληρωθούν για την ποσότητα ενέργειας που εγχύουν στο σύστημα. Τα παραπάνω αποτελούν τα προεόρτια μιας συνολικότερης κατάστασης που θα φέρει τους σταθμούς ΑΠΕ να μετρήσουν σημαντικές απώλειες εσόδων στο τέλος του έτους, με εκτιμήσεις να πηγαίνουν έως και για 10%-15% στην περίπτωση των φωτοβολταϊκών. Ως γνωστόν, το φαινόμενο των περικοπών όπως και των μηδενικών και αρνητικών τιμών απλώνεται και επιδρά στο σύνολο των σταθμών ΑΠΕ, ωστόσο σε διαφορετικό βαθμό.

Μια ενδεικτική λύση που δύναται να «ανακουφίσει» ως έναν βαθμό την κατάσταση αφορά τη βελτίωση της ιεραρχίας του ενεργειακού μίγματος, αντιμετωπίζοντας δραστικά τη «μονοκαλλιέργεια» των φωτοβολταϊκών υπέρ των αιολικών που προσφέρουν παραγωγή περισσότερες ώρες μέσα στη μέρα και δυνητικά διαφορετικές έναντι των ηλιακών σταθμών.

Το εν λόγω εγχείρημα, αν και έχει τύχει πλατιάς συζήτησης και διαβούλευσης κατά το προηγούμενο διάστημα τόσο από την αγορά όσο από τους αρμόδιους φορείς, δεν καταγράφει κάποια πρόοδο, με τον Ευρωπαϊκό Σύνδεσμο Αιολικής Ενέργειας (WindEurope) να έρχεται να υφαγιάσει στην τελευταία του έκθεση τα «σταυροδρόμια» των πραγμάτων. Ενδεικτικά, σύμφωνα με τον ίδιο, οι άδειες εγκατάστασης νέων αιολικών κατά το πρώτο εξάμηνο του 2025 σημείωσαν πτώση 65% σε σχέση με έναν χρόνο πριν (214 MW από 618 MW).

Περιμένοντας τις μπαταρίες

ΜΙΑ ΛΥΣΗ που παραμένει ακόμη «προ των πυλών» αφορά τις μπαταρίες, με το πρώτο ωστόσο έργο να αναμένεται, στην καλύτερη περίπτωση, τέλη του χρόνου με αρχές του επόμενου να μπει στην πρίζα και να λειτουργήσει, παρά το γεγονός ότι η όλη διαδικασία αδειοδότησης (διαγωνισμοί και εμπορικά έργα) έχει ξεκινήσει προ καιρού.

Η κατάσταση γνωρίζει σημαντικές καθυστερήσεις και αμφισημίες, με την αγορά να καλεί το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας να αναλάβει πρωτοβουλίες.

Αλλαγές στον τρόπο εκτέλεσης έργων από το Δημόσιο ζητά η αγορά

ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ κρίσιμες και χρήσιμες προτάσεις-συστάσεις για να προχωρούν ταχύτερα τα έργα, έκαναν από το βήμα του 5ου Thessaloniki Summit ο διευθύνων σύμβουλος της Aktor, Αλέξανδρος Εξάρχου, και ο διευθύνων σύμβουλος της Metka, Ντίνος Μπενρουμπή.

Η Ελλάδα, σύμφωνα με τον κ. Εξάρχου, είναι σήμερα από τις πιο ελκυστικές χώρες για επενδύσεις στις κατασκευές, ωστόσο οι χρόνιες παθογένειες απειλούν να φρενάρουν την αναπτυξιακή δυναμική, γι' αυτό και πρότεινε τρεις κρίσιμες αλλαγές στη φιλοσοφία και τα διαδικαστικά των δημοσίων έργων: να υπάρχουν ώριμες μελέτες πριν από κάθε δημοπράτηση, να διασφαλίζεται εγκαίρως η χρηματοδότηση και να έχουν ολοκληρωθεί οι απαλλοτριώσεις, εάν θέλουμε -όπως τόνισε- να είναι βιώσιμη η ανάπτυξη των κατασκευών στο μέλλον. Γενικότερα, δε, εξέφρασε την άποψη ότι πρέπει να αλλάξει συνολικά ο τρόπος με τον οποίο προκηρύσσεται και εκτελείται έργα το Δημόσιο, ώστε να αποφεύγεται το φαινόμενο να χρονίζουν και προειδοποίησε ότι τα δημόσια έργα θα γίνουν ακόμα πιο δύσκολα στην υλοποίησή τους μετά το τέλος του ΚΡΕ.

Από την πλευρά του ο κ. Μπενρουμπή είπε ότι στην εξίσωση των μεγάλων έργων δεν αρκούν το όραμα ούτε τα κεφάλαια, αλλά χρειάζονται τρία θεμέλια: η τεχνογνωσία, η ανθεκτική και βιώσιμη τεχνολογία και το κέρδος. Δίπλα σε αυτά, όπως πρόσθεσε, μπαίνουν οι σωστοί άνθρωποι, η εξασφάλιση κεφαλαίων και η οργάνωση σε όλα τα στάδια, από τον σχεδιασμό μέχρι την υλοποίηση.

Η **METKA**, όπως υπογράμμισε ο διευθύνων σύμβουλός της, σε συνεργασία με τη μητρική Metlen και την Elemka, έχει αποκτήσει ισχυρό πλεονέκτημα στην αγορά, με στόχο να αυξήσει τα κέρδη της και να ενισχύσει τον ρόλο της στον ισμό των κατασκευών. Παράλληλα, η είσοδος της Metlen στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου αποτελεί παράγοντα διαφάνειας και αξιοπιστίας, δίνοντας προοπτική σε μια υγιή αναπτυξιακή πορεία. **Β.Βεγ.**